

Geen toverdrank meer voor Mattias Gijsbertsen

In de stad Groningen met zijn tweehonderdduizend inwoners, leven tienduizend mensen van een bijstandsuitkering. Onlangs kwam in het nieuws dat de gemeente Groningen van zesduizend bijstandsgerechtigden niet meer weet dan hun naam en rekeningnummer. Van het streven om deze mensen uit een uitzichtloze bijstandssituatie te helpen, komt dan weinig terecht. De jonge wethouder Mattias Gijsbertsen (1985) wil zich daar niet bij neerleggen en ziet kansen.

Ina Scholma-Huisman

Het kan moedeloos maken om als wethouder met onder meer Sociale Zaken in de portefeuille, geconfronteerd te worden met zoveel mensen die op of onder de armoedegrens leven.

pelijk werk en dienstverlening studeren werd het dus niet: ‘Dan ben je bezig met mensen in een een-op-een situatie en vreesde ik de problemen mee naar huis te nemen, omdat ze toch wel veel en zwaar zijn.’ Die ervaring moeten zijn ouders ook gehad hebben, al probeerden ze de kinderen er niet mee te belasten. Mattias kreeg er toch wel wat van mee: ‘Kennelijk was ik er ook gevoelig voor’. Hij zegt: ‘Dominee zijn is geen vrolijk beroep, mijn vader was er vaak bij in verdrietige situaties. Maar door die betrokkenheid op mensen gingen de gesprekken thuis wel altijd ergens over’.

Is machteloosheid geen gevoel dat een dominee, een maatschappelijk werker of een wethouder bekruipt? Mattias weet dat veel mensen blij zijn met het werk dat zijn vader doet. De diaco-

‘Als zoon van een dominee werd ik geconfronteerd met armoede, ziekte en dood’

Financiële problemen en schulden staan meestal niet op zichzelf, maar vormen de basis voor problemen met werk, participatie, gezondheid, relaties en opvoeding. Mattias Gijsbertsen is sinds 2014 voor GroenLinks wethouder in Groningen, maar is niet van plan zich moedeloos te laten maken. Integendeel, hij is juist de politiek ingegaan om problemen aan te pakken.

Verdrietige situaties

Mattias heeft nog maar kort geleden zijn dertigste verjaardag gevierd en kan zich nog goed herinneren hoe hij na de middelbare school de studie- en beroepskeuze maakte. Maatschappelijk werker worden was een van de mogelijkheden die hij overwoog: ‘Als zoon van een dominee werd ik in mijn jeugd regelmatig geconfronteerd met armoede, psychische problemen, ziekte en dood. Dominees werken meestal vanuit huis, dan gaan zulke problemen – letterlijk – niet aan je deur voorbij. Toen al wilde ik iets voor die mensen betekenen.’ Mattias ging aan de Rijksuniversiteit van Groningen Geschiedenis van de Politieke Cultuur studeren. Maatschap-

nie van de kerk kan mensen soms concreet bijstaan, verwijzen naar de juiste instantie is ook heel wat waard, maar juist de troost van een luisterend oor of een sprekend woord is voor veel mensen van grote waarde. Zelf is hij de politiek ingegaan om structureel dingen te kunnen veranderen. Lijnen uitzetten, mensen erbij betrekken en hen meekrijgen, veranderingen inzetten en vooral geduld hebben, dat ligt hem. In zijn ruime kamer in het imposante stadhuis van Groningen, met uitzicht op de klok van *D’olle grietze* (Martinitoren) zegt Mattias: ‘Ik ben wars van de gedachte ‘dat het nooit wat wordt’ of ‘dat het nooit beter wordt’. Ik wil me positief inzetten en kijken wat er mooier en beter kan. Ik wil mensen graag vertrouwen geven.’

Schaamte

In Groningen zijn verschillende projecten gestart, waarbij juist ervaringsdeskundigen ingezet worden om anderen te helpen zoals bij het budgetteren, het zoeken naar werk en het aanvragen van inkomensondersteunende maatregelen. Op de vraag: ‘Waar doe je

het voor’ antwoordt Mattias dan ook: ‘Ik mocht een keer meeluisteren toen zo’n ervaringsdeskundige telefonisch in gesprek ging met iemand met een laag inkomen. Wat ik vooral hoorde was toch wel schaamte, waardoor mensen niet direct helemaal voor de draad komen met de dingen waar ze tegenaan lopen. Verder hoorde ik zorg over de kinderen. Die gingen lopend naar school en dat was geen probleem, want de school stond dichtbij huis. De kinderen hadden geen fietsen, maar eigenlijk was het wel een probleem, want daardoor konden ze niet makkelijk bij vriendjes spelen, die verder weg woonden en met de fiets naar school kwamen. Wat ik dus vooral hoorde was toch wel de noodzaak van hulp en ondersteuning. En als ik merk dat die mensen geholpen zijn met het advies of de concrete ondersteuning van de ervaringsdeskundigen, dan zeg ik: ‘Ja, daar doe ik het voor!’

De laatste tijd had de wethouder van GroenLinks in Groningen de aandacht van andere gemeenten vanwege de plannen voor een experiment waarbij mensen zouden kunnen kiezen voor een lagere bijstandsuitkering en de

mogelijkheid om inkomen uit werk te behouden. In andere landen zijn experimenten gedaan die aantonen dat arme en minder kansrijke mensen daardoor gezonder, gelukkiger en ondernemender worden. Immers, het systeem vertrouwt op eigen kracht, talent en motivatie. Die kant zou Mattias graag op willen. Het grote voordeel van deze regeling is ook dat veel overbodige regels waar bijstandsgerechtigden mee geconfronteerd worden, dan overboord kunnen. Uit een poll die over het plan werd gehouden, bleek dat de meerderheid niet voor was. Zij vonden het niet eerlijk. Want er zijn ook mensen die met hard werken slechts een minimuminkomen verdienen. Die zouden er dan ook geld bij moeten krijgen. Mattias is niet onder de indruk van de reflex van mensen, om bij elk voorstel te roepen: ‘Ja maar dit, ja maar dat.’

Inspiratiebronnen

Als het gaat over werk en inkomen zegt hij: ‘De meeste mensen krijgen het zelf voor elkaar, anderen moeten een handje geholpen worden. Eerst om het zelf voor elkaar te krijgen en

als dat niet direct of niet voortdurend lukt, met een inkomen. Waarom zou dat oneerlijk zijn?’ Mattias verwijst naar de gelijkenis uit de bijbel, waar het gaat over ingehuurde krachten, die allemaal hetzelfde uitbetaald krijgen, de een voor één uur, de ander voor een hele dag werken. Die het langste gewerkt hebben mopperen, maar de wijngaardenier zegt: ‘Doe ik je tekort? We zijn overeengekomen dat je een zilverstuk zou verdienen en die geef ik je.’ Bijbel en kerk zijn niet Mattias’ dagelijkse inspiratiebronnen. Wat of wie dan wel? Hij zegt: Mijn broer vergeleek ons wel met Asterix en Obelix. Die laatste is een menhirbouwer en de beste vriend van Asterix. Als kind viel hij per ongeluk in een ketel met toverdrank, waardoor hij erg sterk is geworden. Daarom mag hij nu geen toverdrank meer hebben’.

Zijn moeite met de kerk zit hem vooral in het instituut dat zo weinig verandert en zo weinig meebeweegt. ‘De tijd schrijdt voort, doe mee’, zou hij tegen de kerk willen zeggen. De kerk is vaak een knellend verband, waarvan mensen zich vrij willen maken, terwijl

de kerk ook een verband zou kunnen zijn waarvoor je kiest en waarbinnen je je vrij voelt.’

Beter en mooier

Wat Mattias inspireert is GroenLinks, waar samen nagedacht wordt over manieren om de samenleving beter en mooier te maken. Hij kan zich nog goed een artikel van Femke Halsema herinneren. Daarvan dacht hij: ‘Zij verwoordt precies waar ik voor wil gaan.’ En dan zijn er natuurlijk de mensen die hij tegenkomt en hun verhalen: ‘Die inspireren mij om door te zetten, ook als het tegenzit.’ Hij denkt aan twee jaar geleden, toen het college van Groningen ten val kwam: ‘Toen werden personen tekort gedaan, het beeld dat van hen geschetst werd, was niet eerlijk. Zo is politiek soms ook en dat is pijnlijk. Maar over het algemeen heb ik plezier in het politieke spel.’ ●

*Mattias Gijsbertsen
...Mensen met hun verhalen inspireren mij...*